

РЕШЕНИЕ

№ 175

гр. Пловдив, 10.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Нестор Сп. Спасов

Членове: Емилия Ат. Брусева
Радка Д. Чолакова

при участието на секретаря Катя Н. Митева
като разгледа докладваното от Нестор Сп. Спасов Въззивно търговско дело
№ 20215001000405 по описа за 2021 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Повод за започването му са две на брой жалби срещу постановеното от Хасковския окръжен съд по т. дело № 132/2019 г. решение № 260003 от 11.01.2021 г., за следното:

ОСЪЖДА ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати на С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез свята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** сума в размер на 50 000 лв. ведно със законната лихва, считано от 08.04.2016г. до окончателното изплащане представляващи обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08.04.2016 г. следствие на пътно транспортно произшествие, а в останалата част над 50 000лв. до пълно предявения размер от 80 000 лв. предявеният като частичен иск от 120 000 лв. е отхвърлен като неоснователен .

ОСЪЖДА ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати на В. Й. В. ЕГН ***** сума в размер на 50 000 лв. ведно със законната лихва,считано от 08.04.2016г. до окончателното изплащане представляващи обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08.04.2016 г. следствие на пътно транспортно произшествие, а в останалата част над 50 000лв. до пълно предявения размер от 80 000 лв. предявеният като частичен иск от 120 000 лв. е отхвърлен като неоснователен .

ОСЪЖДА „ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати по сметка на

Хасковския окръжен съд на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК сумата 4 000 лв. държавна такса, както и 300 лв. платено възнаграждение за вещо лице от бюджетните средства на съда.

ОСЪЖДА ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати на К.С.Г. на основание чл. 38, ал.2 от ЗА сумата в общ размер от 4060 лв. адвокатско възнаграждение съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез свята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** и В. Й. В., ЕГН ***** да заплатят на ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А разноси по делото в размер на 300 лв. съобразно отхвърлената част от иска.

Първата жалба изхожда от ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А и с нея се обжалва решението в осъдителните му части.

В жалба са изложени подробни съображения за неправилност и незаконосъобразност на решението, иска се неговата отмяна и постановяване на друго отхвърлящо исковете.

В срока за отговор С. Ж. СТ., ЕГН ***** и В. Й. В., ЕГН ***** са подали насрещна въззивна жалба, с която обжалват решението в частите отхвърлящи предявените от тях частични искове до пълният им размер.

В жалба са изложени подробни съображения за неправилност и незаконосъобразност на решението, иска се неговата отмяна и постановяване на друго уважаващо исковете им претенции изцяло.

Всяка от страните е изразила становище за изходящите от насрещните такива въззивни жалби.

Съдът след като се запозна с атакуваното съдебни актове и събрания доказателствен материал намери за установено следното:

На 24.09.2019 г. в Хасковския окръжен съд е постъпила искова молба от С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез своята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** и В. Й. В., ЕГН ***** против ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С..

В обстоятелствената част на същата се говори, че на 08. 04. 2016 г. лицето Ж.О.Р. управлявал по път I-5/E 85/ лек автомобил марка „А.“, модел „...“, рег. № Това той правел с несъобразена с пътната обстановка, атмосферните условия, възможностите си за контрол върху МПС и законовите ограничения скорост. По тази причина при км. 286+400 м. изгубил контрол върху автомобила, напуснал своята лента за движение и навлязъл в насрещната, където се ударил в движещия се в същата товарен автомобил марка „Ф.“, рег. № При инцидента пострадала возещата се пътничка Н.Й.Н., която въпреки положените медицински грижи в продължение на 16 дни починала на 24. 04. 2016 г.

Във връзка с така описаното е споменато, че произшествието настъпило поради противоправното и виновно поведение на водачът Р., който нарушил правилата за движение по пътищата взирани в чл. 20, ал. 1 и 2, чл. 21, ал.1 от ЗДП, чл. 5, ал.1, т.1 от ЗДП и чл. 6 от ЗДП. Споменава се, че във връзка с инцидента било образувано досъдебно производство, но то било прекратено поради настъпилата смърт на Р.. Смъртта Н.Н. пък била в пряко

причинно следствена връзка с ПТП- то.

Всичко това се свързва с наличието на предпоставките виновният водач да обезщети нейните близки за изживените болки и страдания.

В тази връзка се сочи, че семейството на Н. се отличавало с особена топлина в отношенията, хармония и разбирателство помежду им. Тя имала две сестри, едната, от които по- малка, а другата по- голяма.

По-голямата /В./ малко преди кончината напуснала общия им дом, живеела отделно, но това не променило създадената вече близост. Сочи се, че Н. често гостувала на сестра си в града, а пък самата тя се връщала и в родната си къща. Двете сестри имали малка разлика в годините, израснали заедно и тъй като били отгледани само от майка си от малки се научили да разчитат една на друга. Сочи се, че между тях имало не просто сестринска любов, а едно дълбоко и силно приятелство несравнимо с всички останали. По тази причина се оказало невъзможно предизвиканата от смъртта празнина да бъде запълнена от останалите близки и познати.

За другата ищца се сочи, че била най-малката от трите сестри и любимка на всички. Връзката с покойната Н. била особено силна. От раждането на най-малката сестра, Н. помагала в отглеждането ѝ и така станали особено близки. Малкото момиче обичало да говори с покойната за всички и си споделяло с нея повече отколкото с родната си майка. Сочи се, че макар и 9 годишна при смъртта на Н., С. осъзнала всичко и се сблъскала от малка с грозното лице на смъртта с внезапното прекъсване на един млад живот и със загубата най-близка приятелка и сестра.

Сочи се, че от момента на смъртта на Н. двете сестри изпаднали в депресия, затворил се в себе си и не искали да виждат никого, не излизали навън и имали непълноценен сън. Станали нервни, раздразнителни, лесно раними и чувствителни.

На база изложеното се правят изводи, че сестрите са изтърпели значителни морални болки и страдания от смъртта на най-близкия си човек и с оглед приетото в ТР №1/ 2016 г. на ОСНГТК на ВКС имат право на обезщетяване на така описаните неимуществени вреди.

С оглед на същите е посочено, че към момента на ПТП-то за автомобила, с което то е причинено имало валидно сключена застраховка Гражданска отговорност с ответното дружество. Това и текста на чл. 223 от КЗ/отм./ им давало основание да твърдят, че застрахователят е длъжен да покрие отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди.

Отправено е искане за осъждане на дружеството да заплати сумата от по 26 000 лв. ведно със законната лихва от датата на настъпване на ПТП-то /08.04.2016 г./ на всяка от тях. Посочено е, че тези суми са част от дължимото на вяска от тях обезщетение за неимуществени вреди от по 120 000 лв.

В отговора на ИМ, ответникът не е оспорил наличието на валидно застрахователно правоотношение, но въпреки това е изразил становище за неоснователност на исквете.

В тази връзка на база представените с ИМ доказателства е оспорено съществуването на трайна и дълбока връзка между ищите и починалата, както и настъпването на сериозни по интензитет и продължителност морални болки и страдания. Това съпоставено с приетото

в ТР № 1/2018 г. на ОСНГК на ВКС изискване за наличие в отношенията между ищец и починал отношения на взаимна грижа и помощ, емоционална подкрепа и доверие, каквито в случая липсвали изключвало проявлението на неимуществени вреди, подлежащи на обезщетяване съобразно принципа за справедливост.

Посочено е също, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата поради това, че е пътувала без поставен обезопасителен колан като пътник в МПС.

Оспорва се и размера на претендираното обезщетение като се твърди, че то противоречи на § 96, ал.1 от ПЗР на ЗИДКЗ (обн. ДВ, бр. 101 от 2018 г. и в сила от 07.12.2018г.). В тази връзка са изложени аргументи, че обезщетението следва да бъде в размер до 5 000 лв. за всяка от ищите, а претенциите над тази сума са недопустими.

Изразено е и становище за неоснователност на претенцията за присъждане на законна лихва с оглед императивния характер на чл. 380 от КЗ предвиждащ, че липсата на банкова сметка за изплащане на обезщетението поставя кредиторът в забава. Наред с това е посочено, че не са доказани и предвидените в КЗ условия за присъждане на лихва, а и това, че претенцията за доброволно изплащане на обезщетението от страна на застрахователя е предпоставка за съдебната такава.

В ДИМ от страна на ищцата са оспорени направените в отговора защитни възражения по отношение на това, че ищите не са от кръга имащи право на обезщетяване за вреди и респективно, че е налице съпричиняване.

В отговора на ДИМ ответникът е посочил, че поддържа всички сови защитни възражения направени с отговора..

Така съдът след събиране на поисканите от страните и относими по спора доказателства е постановил решението предмет на обжалване, като преди това с определение от 26.10.2020 г. е допуснал увеличаване на частичните искове претенции на всяка от ищите до размера от по 80 000 лв.

В самото решение е прието, че извършителят на ПТП безспорно следва да отговаря за обезщетяване вредите на увредените от него лица. Прието за безспорно е и това, че същият е застрахован по смисъла на КЗ /отм./ лице при ответника. Това съобразено с текста на чл. 223 от КЗ /отм./ е дало основание да се направи извод, че ответното дружество следва да покрие отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди .

Прието е също, че връзката между сестрите била много силна, а контактите и взаимоотношенията чести и постоянни. Това станало причина след смъртта на Н. ищите да изпаднат в тежка депресия, стрес и душевно разстройство, което правела основателна претенциите им за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от настъпилото на ПТП.

На тази база и съобразно разпоредбите на чл. 52 от ЗЗД е формиран извод за дължим размер на обезщетение от по 50 000 лв., което не следвало да бъде редуцирано поради липса на съпричиняване.

Изразено е и становище за неприложимост на § 96 от ПЗР на ЗИДКЗ

Така ответникът е осъден да заплати тези сума ведно със законната лихва от датата на ПТП-то - 08.04.2016 г.

Недоволно от решението в осъдителната му част първоначално е останало застрахователното дружество и е подало жалбата станала причина за започване на настоящето дело.

В нея се излагат доводи за неправилност и незаконосъобразност на решението. Те на първо място са свързани с доводи, че двете ищци не са установили да са от разширения кръг, който има право на застрахователно обезщетение с оглед ТР № 1 от 2018 г. на ОСНГТК, съответно в тази връзка е направен детайлен анализ на доказателствения материал с оглед аргументиране на липсата на особена връзка за близост в смисъла, приет от ТР № 1 от 2018 г. Излагат се доводи за завишен размер на застрахователното обезщетение и такива, че същият е определен над този посочен в § 96 от ПЗР на ЗИДКЗ

В срока за отговор на въззивната жалба двете ищци освен такъв са подали и насрещна въззивна жалба. С нея решението на ХОС се обжалва в частта отхвърляща исковите им претенции до пълния предявен размер от по 80 000 лв. В тази връзка са изложени доводи, че присъденото обезщетение от ХОС не е съобразено с принципите за справедливост и са изложени аргументи защо вяска от сестрите следва да се обезщети с по 80 000 лв.

С оглед разпоредбата на чл. 269 от ГПК съдът дължи произнасяне за валидността и допустимостта на обжалвания съдебен акт служебно, а досежно неговата правилност с оглед посоченото в жалбата.

По повод на тази преценка ПАС намира за нужно да посочи, че едно решение е невалидно (нищожно), когато не е постановено от надлежен орган или е постановено от ненадлежен състав, т.е. от лице, което няма качество на съдия или от едноличен вместо троен състав и т.н. Нищожно е и решение, което не подписано или не е постановено в предвидената от закона писмена форма. Налице е нищожност и в случаите, когато решението е постановено от съда извън пределите на неговата компетентност т.е. срещу лица неподчинени на правораздавателната власт на българските съдилища.

В случая нито една от тези предпоставки не е налице и за нищожност не може да се говори.

По отношение на недопустимостта е нужно да се спомене, че от съдържанието на чл. 270, ал.3 от ГПК следва извод, че такава е налице, когато е извършено произнасяне въпреки липсата на право на иск или има произнасяне по един непредявен иск. Налице е недопустимост и когато спорът е разгледан от некомпетентен съд, т.е. във всички случаи, когато е постановен съдебен акт въпреки липсата на предпоставки за разрешаване на спора по същество.

В случая за липса на право на иск в патримониума на ишците от изложената фактическа обстановка не може и да се говори. Не става реч и за произнасяне по непредявен иск при условие, че разгледаните от първоинстанционния съд искови претенции са такива с правно основание чл. 226 от КЗ/отм./ и предмет на преценка са били факти и обстоятелства

от значение за искиове от този тип. Решението видно от доказателствата по делото не е постановено и от съд, който с оглед разпоредбите на ГПК не е следвало да разглежда настоящия правен спор.

Тук за яснота е нужно да се спомене, че независимо от факта, че ПТП - то е станало в периода на действие на новия КЗ с оглед разпоредбата на § 22 от ПЗР на същия, отношенията между страните се уреждат по отменения КЗ при условие, че договорът за застраховка е сключен във формата на застрахователна полица на 24.04.2015 г., т.е. преди влизането на новия КЗ. Това от своя страна автоматично прави неоснователни доводите, че допустимостта на исковите е обусловена от предприемане на действия за доброволно уреждане на отношенията между пострадалите лица и застрахователя

Казаното сочи, че ПАС съобразно разпоредбите на чл. 271 от ГПК следва да реши спора по същество, като потвърди или измени изцяло или отчасти обжалваното решение. При извършване на тази преценка той ще е обвързан от посочените в жалбите съображения за неправилност на съдебното решение.

Те в жалбата на застрахователя са свързани с твърдения за липсата на предпоставки даващи основание да се направи извод, че в патирмониума на ищите е възникнало материалното право да претендират обезщетение за претърпени неимуществени вреди от извършителя на деликта, респ. от застрахователя с оглед на това, че не са от кръга посочен в ТР № 1 от 2018 г. на ОСНГТК. Твърди се също, че ако все пак се достигне да извод, че те са носител на това право то присъденото, а и претендирано обезщетение не са съобразени с § 96 от ПЗР на ЗИДКЗ, респ. с принципите на чл. 52 от ЗЗД.

В тази на ищите в първоинстанционното производство пък се претендира присъждане на по- високо обезщетение с оглед принципа за справедливост залегнал в чл. 52 от ЗЗД.

Съдът е сезиран с искиове с правно основание чл. 226, ал.1 от КЗ/отм./.

В тази законова разпоредба е казано, че увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя.

Анализът ѝ води до извод, че основателността на исковите претенции от една страна е обусловена от наличието на застрахователно правоотношение за застраховка „Гражданска отговорност” между извършителя на деликта и ответното застрахователно дружество.

По силата на такъв договор съгласно разпоредбата на чл. 223, ал. 1 и 2 от КЗ /отм./ застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди включително за пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от непозволеното увреждане.

Това води до извод, че отговорността на застрахователното дружество при наличие на сключен договор гражданска отговорност е обусловена и от установяването на отговорност на застрахованото лице за причинено от него увреждане. Тя при непозволеното увреждане произтича от разпоредбите на чл. 45 и сл. от ЗЗД.

Според нормата на чл. 45 от ЗЗД всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму.

Според чл. 51 от ЗЗД пък обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

Това предполага, че фактическият състав на непозволеното увреждане обхваща наличието на противоправно деяние, вина и вредоносен резултат, което да е пряка и непосредствена последица от увреждането.

По конкретното дело е безспорно наличието на сключен във формата на застрахователна полица (чл. 184, ал.1, изр.1 от КЗ/отм./) договор за застраховка гражданска отговорност на автомобилистите във връзка с управлението на МПС „А.“, модел „...“, рег. № Безспорно е и обстоятелството, че водачът е от кръга лица посочени в разпоредбата на чл. 257, ал.2 от КЗ /отм./. Следва да се посочи, че видно от съдържанието на въззивнага жалба на застрахователното дружество пред ПАС не е пренесен спорът за наличието на виновно, противоправно поведение на застрахования, което е довело до смъртта на сестрата на двете ищци. Предмет на оспорване пред въззивния съд реално е това дали те двете са претърпели описаните в исковата молба неимуществени вреди, респ. дали в патримониума им е възникнало въобще правото на обезщетяване на същите с оглед приетото в ТР № 1 от 2018 г. на ОСНГТК. Съответно се оспорва и размера на дължимото обезщетение при формиране на извод, че ищците са носители на съответното материално право като се изразява мнение за приложимост на § 96 от ПЗР на ЗИДКЗ.

Двете ищци пък в насрещната си жалба излагат доводи, че присъденото им обезщетение не е занижено, т.е. определено е в нарушение с разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД.

Във връзка с даването отговор на спорните въпроси е нужно да се спомене, че от описаното по - горе съдържание на чл. 45 от ЗЗД би следвало да се направи извод, че всяко лице, което установи, че е претърпяло неимуществени вреди от противоправното деяние подлежи на обезщетяване.

Липсата на конкретика за кръга от лица имащи право да претендират обезщетение за неимуществени вреди е дала основание на Пленума на ВС на НРБ съобразно правомощията му по действащите в съответните периоди Закони за устройство на съдилищата да издаде постановления даващи отговор на този въпрос, които са били задължителни за съдилищата. Те са такива и с оглед действащия в момента ЗСВ.

Така в ППВС № 4/61 г. е прието, че за неимуществени вреди следва да бъдат обезщетявани само най-близките на пострадалия в случай на неговата смърт. Те са изрично посочени - низходящи, съпруг и възходящи. Направено е и уточнение, че това става след като се установи, че действително са претърпели такава вреда. Посочено е и че нямат право на обезщетение за неимуществени вреди близките на починалия при непозволено увреждане, които са били с него в лоши лични отношения - родители, изоставили децата си, съпрузи живеещи в дълга фактическа раздяла.

С ППВС № 5/1969 г. посочения по - горе кръг лица е допълнен и е посочено, че имат

право на обезщетение за неимуществени вреди и отглежданото, но неосиновено дете, съответно отглеждащият го, ако единият от тях почине вследствие непозволено увреждане, както и лицето, което е съжителствало на съпружески начала с починалия при непозволено увреждане, без да е бил сключен брак, ако това съжителство не съставлява престъпление и не противоречи на правилата на морала.

От мотивите на първото постановление е ясно, че за Върховния съд водещо при определяне кръга лица, а и размерът на самото обезщетение за неимуществени вреди е залегналия в чл. 52 от ЗЗД принцип на справедливостта. По тази причина Пленумът на ВС е приел, че този принцип предполага, че на обезщетяване подлежат лицата, които най-пряко са засегнати от загубата на морална опора и подкрепа, т.е. най-близките на пострадалия - неговите низходящи, съпруг и възходящи.

С годините повечето съдилища са приемали това изброяване за изчерпателно. Имало е и такива изхождайки от принципа на справедливостта да се отклонят от възприетото с Постановлението. Това е наложило Пленума на ВС да разшири същия изхождайки от това, че в някои случаи връзки от типа присъщ за отношенията между най-близките се създават и между лица, за които липсва кръвно и юридическо основание за такова заключение. На тази база с второто споменато по-горе Постановление, Пленумът на ВС е приел, че право на обезщетение имат и лицата, за които са се създали отношения и връзки идентични с тези, посочени в ППВС № 4/61 г. Направено е и споменатото по-горе изброяване, т.е. с него степента на близост, при които следва извод за възникване на материалното право на обезщетяване не е променена, но е презюмирано, че такава е налице и в изрично изброените случаи.

Съответно по въпроса за кръга лица имащи право на обезщетение през 2018 г. ОСНГТК на ВКС прие и ТР № 1. С него е решено, че материално легитимирано да получи обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на негов близък освен лице от кръга посочен в ППВС № 4/61 г. и ППВС № 5/69 г. по изключение може и да е всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. Изрично е посочено, че обезщетението се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди. Това, а и изложеното в мотивите на самото ТР води до извод, че и тук от съдиите във ВКС не е променен подхода, при което според тях справедливостта изисква едно лице да бъде обезщетено за неимуществени вреди от смъртта на друго лице, т.е. отново се изисква да е налице силно изградена връзка между починалия и увредения, т.е. да е налице връзка идентична с тази присъща на роднините от най-близкия наследствен кръг-родители, деца, съпруг.

Това води до извод, че при претенция за обезщетение от страна на лице извън този най-близък кръг то следва да докаже наличието на изградени отношения с починалия, които да се идентични на тези с лицата от най-близкия кръг роднини. Също така следва да докаже, че вследствие на тези отношения той е претърпял и продължителни болки и страдания от

загубата на лицето, за което твърди да му е особено близък.

По конкретния казус претенцията за обезщетение е отправена от сестрите на починалото лице. С оглед традициите в нашето, а и във всяко едно общество връзката между братя и сестри е обичано да изгради отношения на обич, привързаност, топлина и взаимопомощ. Това е и логично по простата причина, че до навършване на пълнолетие децата са част от едно общо семейство и растат в едно домакинство. Обичайно е и така създадената връзка да продължи и след това, т.е. в периода от време когато децата стават пълнолетни, започват свой самостоятелен живот и изграждат свои семейства. Наличието на тази кръвна връзка и създадените с с оглед на същата обичайни отношения обаче според приетото в споменатото ТР не е достатъчно, за да се формира извода, че преживелия сребрен роднина има право на обезщетение за неимуществени вреди. Реално такова ще е налице ако установи, че тази връзка /привързаност/ е по-силна от обичайната и може да се приравни по сила с тази между прекия кръг лица подлежащи на обезщетяване.

За ПАС изводите за създаване на отношения от такъв тип следва да се направят на база доказателства за факти и обстоятелства от съвместния живот на ишците и починалата, които предполагат създаване на връзка различна от обичайната.

По настоящето дело за установяване на връзка от описания по-горе тип от страна на ишците са ангажирани и разпитани четирима души свидетели- бабата на ишцата В. и починалата, мъжът, с който майката на ишците живее на семейни начала, приятелка на ишцата В. /св. М. Д./ и приятелка на майката на сестрите /св. М.Г.. Назначена и приета е и съдебно психологична експертиза на ишцата С.С..

В показанията си и четиримата свидетели говорят за изградена близост между сестрите. Между двете по-големи сестри /ишцата В. и починалата Н./ с оглед малката възрастова възрастова разлика се говори за общи приятелки, общи интереси, общи излизания, споделяния и т.н. Излагат се данни, че ходели заедно на море, почивки и т.н. Направен е извод от свидетелите, че те не били само сестри, но и приятелки. Така описаните отношения се свързва от разпитаните по делото четири лица с това, че В. много тежко изживяла смъртта на сестра си, страдала продължително за нея, постоянно е сънувала и след това болката от загубата се възстановявала.

По повод на така изложеното ПАС намира, че така описаните отношения на близост са характерни за всяко нормално българско семейство с повече деца. Наличието на обща компания и общи приятели също не може да служи като основание да се направи извод за близост над обичайната особено с оглед на това, че двете сестри са били с малка възрастова разлика и са имало общи интереси. Последното за ПАС прави логично и съвместно ходенето на почивки при условие, че в младежка възраст, а и след това е обикновено се ходи на такива места с компания. Мъката, болката, стресът след смъртта на сестрата също не са основание да се достигне до извод, че в патримониума на В. е възникнало правото да търси обезщетение по причина, че този тип изживявания са обичайни и за ПАС не са основание да се презюмира близост над обичайната.

Свидетелите съответно говорят, че двете по-големи сестри обичали най-малката си

сестра/ишцата С./. Тя видно от данните по делото е 15 години по-малка от В. и 11 години по-малка от починалата Н. и е родена от друга връзка на тяхната майка. Тези обстоятелства не пречели на по-големите сестри да обичат С. и да се грижат за нея. Съответно според свидетелите починалата Н. помагала на майка си при отглеждането на малката си сестра, вземала е от училище и т.н. Спяла и в една стая с малката. Последното по принцип е логично за всяко среднестатистическо домакинство и не може да служи като основание за извод на близост над нормалната. Не може да служи за такъв извод и фактът, че починалата сестра помагала на майка си в отглеждането на по-малката при условие, че взаимопомощта е характерна за всяко едно здраво семейство, а и няма данни починалата да е възприемана от С. като неин родител. Тук за яснота е нужно да се спомене, че според показанията на родната баба на Н. и В., те двете основно живеели при нея, а не при майка си и С. на село. Тя споменава и че Н. отишла да живее при майка си, за да помага в отглеждането на С. четири години преди смъртта си. В хода на тези си показания бабата прави и констатация, че по-големите сестри обичали С. като тяхна сестра въпреки, че била от друг баща.

Всичко това за ПАС изключва възможността да се направи извод за близост между С. и Н. над обичайната, което да породи право на първата да търси обезщетение за неимуществени вреди. Това становище на ПАС се извежда и от съдържанието на заключението на психологичната експертиза, където наред с констатациите за стресова реакция и душевно разстройство се съдържа и информация, че в съзнанието си С. изпитвала неосъществимото желание покойните ѝ баща и сестра да се върнат в живота ѝ. Прави впечатление обаче, че използвания от психолога израз е „... особено баща ми...“, което изключва заключението за наличие на връзка между нея и Н. над обичайната за сестри.

От така изложеното за ПАС следва извод, че по отношение на ишците не е налице изградена трайна и дълбока емоционална връзка с починалата, която да е причина да търпят от нейната смърт продължителни болки и страдания, които подлежат на обезщетяване.

Това прави така предявените искиви претенции напълно неоснователни и изключва нуждата от обсъждане на въпроса за размера на дължимото обезщетение и приложимостта на § 96 от ПЗР на ЗИДКЗ на действащия в момента кодекс за застраховане относно отношения възникнали в периода на действие на отменения КЗ.

Не в този смисъл е решението на ХОС, което налага отмяната му в уважителната част и постановяване друг акт отхвърлящ исковите за уважения от ХОС размер. Това налага и отмяна на решението в частта осъждаща застрахователят да заплати по сметка на ХОС суми за ДТ и извършени плащания за вещи лица от бюджета на съда, както и в частта осъждаща го да заплати адв възнаграждение по чл. 38, ал.2 от ЗА на адв. К.С.Г..

В частта отхвърляща исковите до пълния им предявен размер първоинстанционният съдебен акт следва да се потвърди, както и в частта осъждаща двете ищци да заплатят на ответника разноски по съразмерност.

Пълната неоснователност на исковите претенции налага осъждането на двете ищци да заплатят на ответното дружество още 700 лв. разноски за първоинстанционното

производство, както и 2300 лв. такива за въззивното равняващи се на сбора от платената в полза на ПАС държавна такса от 2000 лв. и юрисконсултско възнаграждение от 300 лв.

Водим от това съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ постановеното от Хасковския окръжен съд по т. дело № 132/2019 г. решение № 260003 от 11.01.2021 г. в частите, с които се:

1. **ОСЪЖДА** ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати на С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез своята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** сума в размер на 50 000 лв. ведно със законната лихва от 08. 04. 2016 г. до окончателното изплащане представляващи обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08. 04. 2016 г. следствие на пътно транспортно произшествие.
2. **ОСЪЖДА** ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати на В. Й. В., ЕГН ***** сума в размер на 50 000 лв. ведно със законната лихва от 08. 04. 2016 г. до окончателното изплащане представляващи обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08.04.2016г. следствие на пътно транспортно произшествие.
3. **ОСЪЖДА** „ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати по сметка на Хасковския окръжен съд на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК сумата 4 000 лв. държавна такса, както и 300 лв. платено възнаграждение за вещо лице от бюджетните средства на съда.
4. **ОСЪЖДА** ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А да заплати на К.С.Г. на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА сумата в общ размер от 4060 лв. адвокатско възнаграждение съобразно уважената част от иска,

като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявеният от С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез своята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** против „ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А иск по чл. 226 от КЗ /отм./ за заплащане на 50 000 лв. ведно със законната лихва от 08. 04. 2016 г. до окончателното изплащане представляващи обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08. 04. 2016 г. следствие на пътно транспортно произшествие.

ОТХВЪРЛЯ предявеният от В. Й. В. ЕГН ***** против „ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А иск по чл. 226 от КЗ /отм./ за заплащане на 50 000 лв. ведно със законната лихва от 08. 04. 2016 г. до окончателното изплащане представляващи обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08. 04. 2016 г. следствие на пътно транспортно произшествие.

ПОТВЪРЖДАВА постановеното от Хасковския окръжен съд по т. дело № 132/2019 г. решение № 260003 от 11.01.2021 г. в частите, с които се:

1. ОТХВЪРЛЯ предявеният от С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез своята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** против „ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А частичен иск по чл. 226 от КЗ/отм./ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08.04.2016 г. следствие на пътно транспортно произшествие за разликата между частично претендираните 80 000 лв. и присъдените 50 000 лв.
2. ОТХВЪРЛЯ предявеният от В. Й. В., ЕГН ***** против „ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А частичен иск по чл. 226 от КЗ /отм./ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди болки и страдания от смъртта на сестра й Н.Й.Н., ЕГН ***** настъпила на 08.04.2016 г. следствие на пътно транспортно произшествие за разликата между частично претендираните 80 000 лв. и присъдените 50 000 лв.
3. ОСЪЖДА С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез своята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** и В. Й. В., ЕГН ***** да заплатят на ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А разноски по делото в размер на 300 лв. съобразно отхвърлената част от иска.

ОСЪЖДА С. Ж. СТ., ЕГН ***** действаща чрез своята майка и законна представителка Р. М. Д., ЕГН ***** и В. Й. В., ЕГН ***** да заплатят на ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК ..., гр. С., бул. „С.ш.“ № 67А още 700 лв. направени разноски в първоинстанционното производство и 2300 лв. такива за въззивното.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____